

ZAJÍMAVOST

in.ihned.cz/zahranici

dem, stejné zbraně se používaly na železničních raketových komplexech, které neustále brázdily nekonečné sibiřské prostory.

Avšak i v Pervomajsku už něco chybí – například spojení s Moskvou. A samozřejmě rakety s jadernou náloží. Šachta pro jednu z nich byla ze dvou třetin, do rysky sedmi metrů, zasypana zeminou, zalita betonem a víko je neustále pootevřené, aby návštěvníci mohli spatřit jámu, v níž v kontejneru spočívala smrtelná zbraň. Jinak, po jejím odpálení, se poklop za 17 sekund opět uzavřel, aby nebylo možné z družice identifikovat, ze kterého sila raketa vzlétla. Na rozdíl od Američanů byly sovětské šachty stavěny pro trojí použití, americké jsou jednorázové.

Z velitelů průvodci

To vše nám popisuje padesátiletý podplukovník Lysych, dnes voják ve výslužbě. Připojuje se k němu plukovník Alexandr Jevgeněvič Tarasenko, někdejší velitel stanoviště a vlastně zakladatel tohoto

FOTO: MILAN SYRUČEK

Vůbec nejmohutnější sovětská raketa, nazývaná Satan

muzea. Když byla roku 2001 uzavřena poslední sovětská základna na ukrajinském území, odešel v devětadvaceti letech do vojenského důchodu a začal organizovat muzeum. Mohl k tomu využít všechnu techniku, která se tu nacházela – tahače raket, antény vysílače, sklady, ubikace a další zařízení.

Nejzajímavější částí pro návštěvníky je velitelská šachta, hluboká 43 metrů. Kromě betonových stěn ji tvoří dvanáctiposchodový kontejner, dopravený tehdy až z Leningradu. Nejprve se prochází 155 metrů dlouhou podzemní

chodbou, prošípanou potrubím s ochlazenou vodou a kabely. Pak je třeba otevřít ocelové dveře o váze jedné tuny, zavřít, otevřít další obdobné dveře, zavřít a teprve poté lze vstoupit do výtahu. Stěží se do něj vejdu tři osoby – tolik tvořila jedna směna, v případě nutnosti zdvojená. Právě pro tuto rezervu jsou v malé komůrce tři lůžka, lednička se zásobami na 45 dní a okyslovač vzduchu. Stálou teplotu a vlhkost zde pomáhá udržovat chladicí zařízení.

To už jsme sjeli do posledního poschodí. Z něho je však třeba po úzkém žebříku vystoupit o poschodí výše, na velitelské stanoviště. Místnostka třikrát tři metry s aparaturami a konstantní teplotou 22 stupňů. Neměl sem proniknout ani závan případné tlakové vlny při odvetném jaderném úderu protivníka. Že tady zůstalo původní zařízení, dost vadilo Rusům – mají totiž stejná stanoviště u raket, jež jsou dosud v bojové pohotovosti. Proto požadovali alespoň překrytí nápisů na přístrojích.

Panel na velitelském stanovišti. Vpravo dole se zasunuje klíč, na druhé straně je žluté tlačítko „spusk“.

Informace

Centrální kancelář muzea
Korotčenko 3, Pervomajsk
Muzeum je otevřeno denně
10 – 17 h

Vstupné s exkurzí: 15 USD

Exkurzi si můžete objednat na telefonu

– v Kyjevě: +38 044 294 6212
– v Pervomajsku: +38 051 615 4896

Jinak se ubikace přeměnily v kinosál a řediteli muzea se podařilo shromáždit zde přehlídku někdejších sovětských raket. Je tu i nejobávanější „Satan“, ve své době nejmohutnější raketa na světě.

Pro bývalé důstojníky a dnes průvodce se muzeum stalo smyslem jejich dalšího života. Pro návštěvníky je pak hrůzným symbolem toho, kolik lidského umu, práce a peněz vynaložily jaderné mocnosti na to, aby mohly mnohokrát zničit vše živé na této planetě. ■

MILAN SYRUČEK

INZERCE

www.bawag.cz

S BAWAG spořicí účetem půjdou Vaše úspory nahoru nejrychleji!

Nechte své peníze stoupat nejvýše ze všech...

- ZDARMA vedení, internetové bankovníctví, příchozí transakce, výpis a mnoho dalšího
- žádná výpovědní lhůta
- neměníte banku

Volejte zdarma

800 700 800

**Úroky Vám připsáme
měsíčně!**

Banka podle Vás

BAWAG BANK